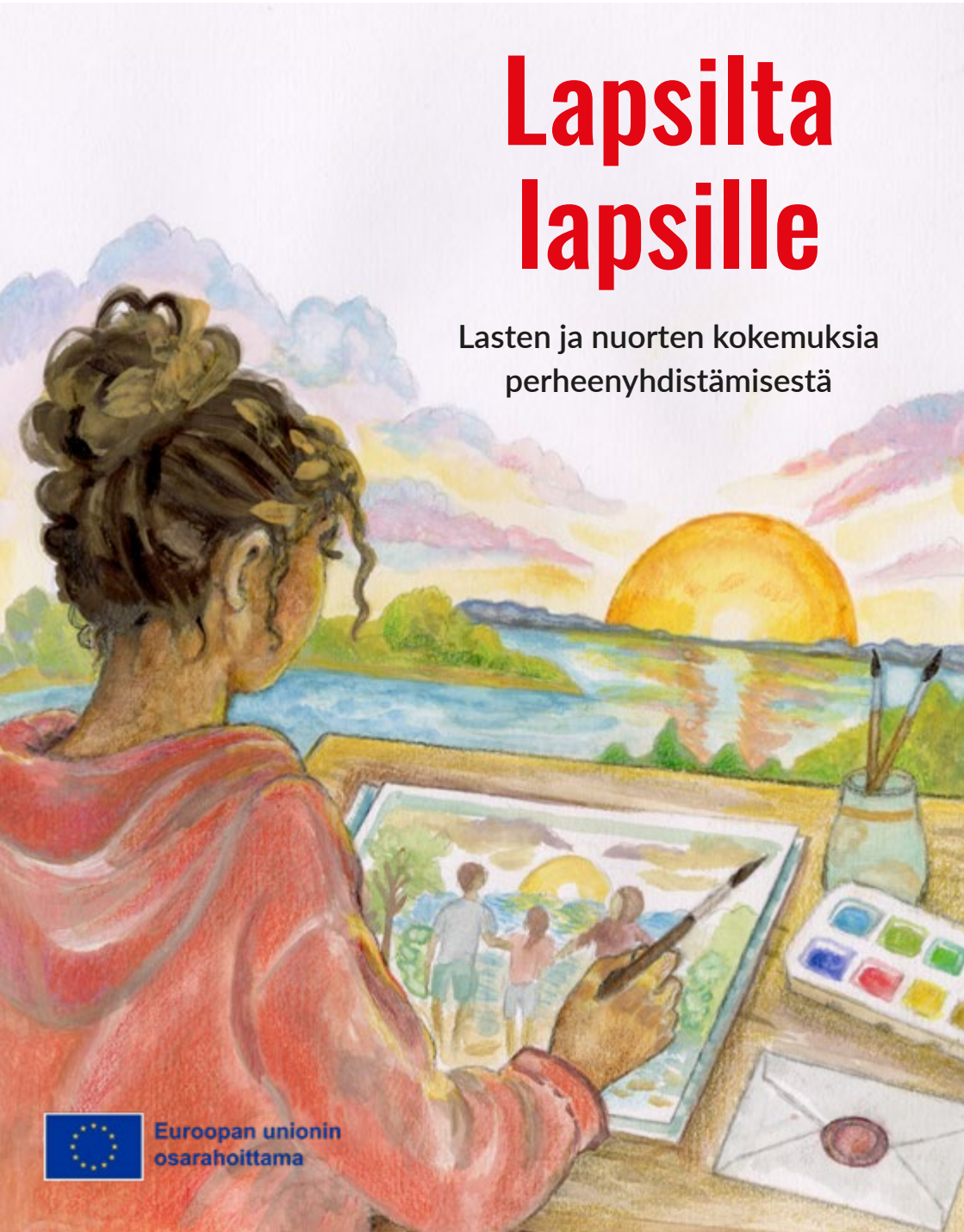
Pelastakaa Lapset

Lapsilta lapsille

Lasten ja nuorten kokemuksia perheenyhdistämisestä

Euroopan unionin osarahoittama

LAPSEN OIKEUDET

12 ARTIKLA

Lapsella on oikeus ilmaista omat mielipiteensä kaikissa itseään koskevissa asioissa ja ne on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.

Toimitus ja Lapsilta lapsille -toiminnan suunnittelu:
Fahria Guled, suunnittelija, Kanava-hanke

Taitto:
Heidi Majdahl, MaiMedia

Kuvittaja:
Inari Palmqvist

Lapsilta lapsille -kirja on toteutettu osana
Pelastakaa Lapset ry:n Kanava-hanketta.
Kanava-hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

Sisältö

01	Johdanto	4
02	Kurkistus toimintaan	6
03	Taulut	8
04	Meidän kokemuksiamme	24
05	Toiveita tulevaisuudelle	29
06	Kirjeet	34
07	Projektin päätös ja loppujuhla	42
08	Loppusanat ja kiitokset	43

01

Johdanto

Lapsilta lapsille -projekti syntyi halusta antaa perheenyhdistämisen kokeneille lapsille ja nuorille mahdollisuus kertoa omista kokemuksistaan omin sanoin ja luovin keinoin. Tässä kirjassa heidän kokemuksensa ja ajatuksensa kulkevat eteenpäin toisille lapsille ja nuorille, läheisille sekä aikuisille, jotka työskentelevät lasten kanssa tai tekevät heidän elämäänsä vaikuttavia päätöksiä.

Kirjan tekemiseen osallistui seitsemän 10–17-vuotiasta lasta ja nuorta. Jokainen sai itse päättää, mitä omista kokemuksistaan halusi kertoa, millä tavalla ja kuinka paljon. Kokemuksia lähestyttiin lasten ja nuorten oman tekemisen kautta. He maalasivat heille tärkeistä asioista ja omista kokemuksistaan, ja maalausten ympärille syntyi tarinoita ja keskusteluja perheenyhdistämisestä, pakolaisuudesta ja uuden elämänvaiheen alkamisesta. Lisäksi lapset ja nuoret kirjoittivat kirjeen tulevaisuuden lapselle tai nuorelle, joka saattaa joskus olla samanlaisessa elämäntilanteessa.

Tässä kirjassa lasten ja nuorten omat sanat, maalaukset, tarinat ja kirjeet saavat puhua puolestaan. Niitä ei ole analysoitu tai tulkittu heidän puolestaan. Kirjassa käytetyt nimet ovat lasten ja nuorten itse valitsemia taiteilijanimiä.

Toivomme, että toisen lapsen tai nuoren ajatukset ja kokemukset voivat luoda yhteyttä, tarjota jotain, mihin samaistua, ja muistuttaa samanlaisessa elämäntilanteessa olevaa siitä, ettei hän ole kokemustensa kanssa yksin.

Ehkä löydät niiden joukosta jotain tuttua.

Ehkä jonkun ajatukset auttavat sinua.

Tai ehkä huomaat, että joku toinenkin on joskus tuntenut samalla tavalla.

Tämä kirja kulkee lapselta ja nuorelta toiselle.

02

Kurkistus toimintaan

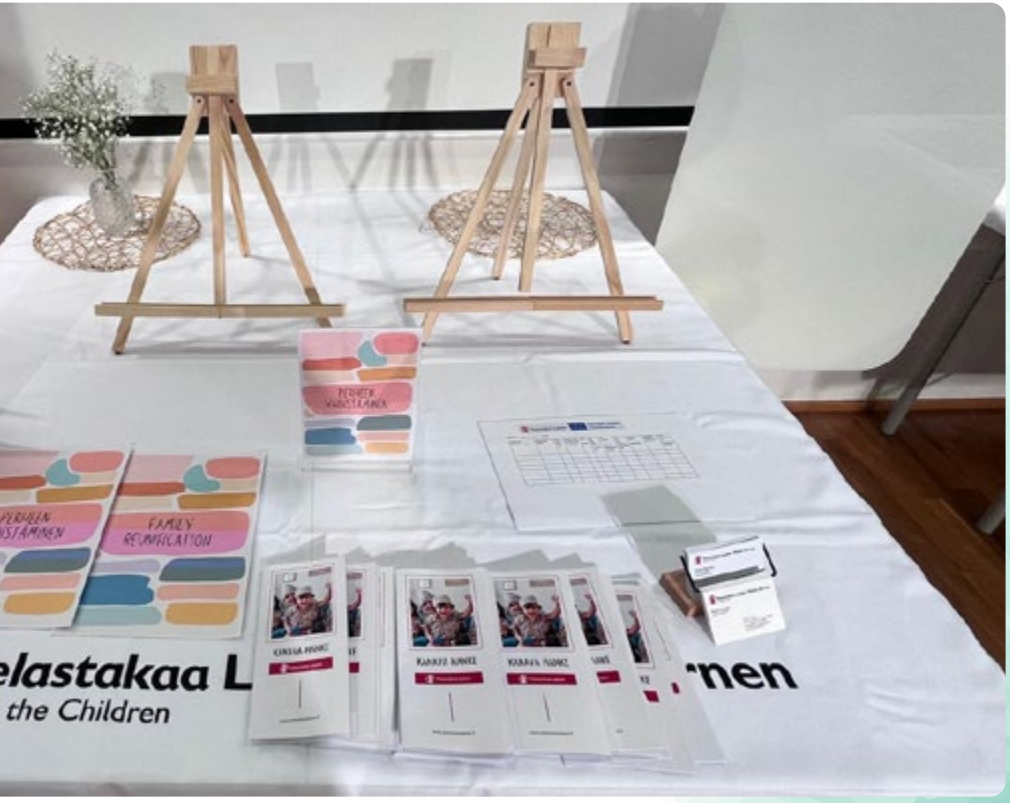
Tämän kirjan tekemiseen mahtui paljon muutakin kuin valmiit taulut, tarinat ja kirjeet.

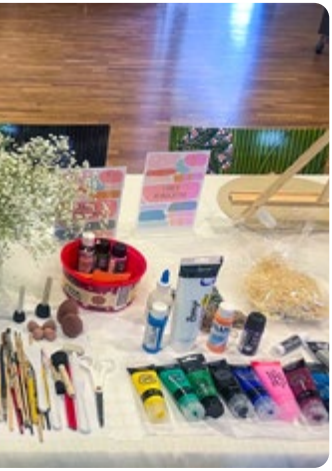
Oli tyhjiä maalaustelineitä, pöydät täynnä värejä ja tarvikkeita sekä hetkiä, jolloin ensimmäiset ideat alkoivat muuttua valmiiksi töiksi. Tekemisen lomassa syötiin, juteltiin, naurettiin ja vietettiin aikaa yhdessä.

Näistä kuvista pääset kurkistamaan hetkiin valmiiden töiden takana.

FAMILY
REUNIFICATION
the Children

03

Taulut

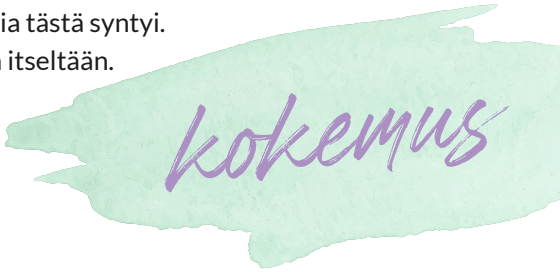
Miltä oma kokemus näyttäisi, jos sen voisi maalata?

Taulujen suunnittelu alkoi ajatuskartasta, jonka avulla lapset ja nuoret pohtivat omia kokemuksiaan perheen-yhdistämisestä. Sen jälkeen jokainen valitsi itse, mitä kokemusta, hetkeä tai ajatusta halusi lähteä työstämään kuvaksi.

Ennen maalaamista ideasta tehtiin luonnos. Siinä kuvat, värit ja symbolit alkoivat löytää paikkansa.

Seuraavilla sivuilla näet, millaisia teoksia tästä syntyi. Taulujen tarinat kuulet niiden tekijöiltä itseltään.

perhe

KOKEMUKSIA VOI ILMAISTA MYÖS TAITEEN KAUTTA

toive

LAPSEN OIKEUDET

13 ARTIKLA

Lapsella on oikeus ilmaista vapaasti mielipiteensä. Tämä oikeus sisältää vapauden hakea, vastaanottaa ja levittää kaikenlaisia tietoja ja ajatuksia yli rajojen suullisessa, kirjallisessa, painetussa, taiteen tai missä tahansa muussa lapsen valitsemassa muodossa.

Lähde: Lapsen oikeuksien sopimus. YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista 20.11.1989. Luettavissa: https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/pdf/LOS_A5fi.pdf

UBAX

16 VUOTTA

Olen 16-vuotias tyttö Somaliasta. Tulin Suomeen 12-vuotiaana perheenyhdistämisen kautta äitini luokse. Äitini oli tullut Suomeen jo aikaisemmin, ja ennen jälleennäkemistämme ehdimme olla erossa lähes kuusi vuotta. Kun perheenyhdistämisprosessi pääsi alkamaan, kesti noin puoli vuotta ennen kuin pääsin muuttamaan Suomeen. Nyt koko perheemme on jälleen yhdessä.

Tauluni

Taulussani on kaksi hyvin erilaista kukkaa. Toinen on värikäs ja elävä. Toinen näyttää siltä kuin se olisi kuihtumassa.

Kuihtuva kukka kuvaa minua ja siskoani. Värikkäät ja elävät kukat kuvaavat tätiäni ja hänen tytärtään. Asuimme heidän kanssaan ennen kuin pääsimme Suomeen. Minä ja serkkuni olimme lähes samanikäisiä, mutta koin, ettei meistä huolehdittu samalla tavalla. Kun uusia vaatteita tai muita tavaroita hankittiin, tädin tytär sai niitä. Muistan esimerkiksi oman hijabini, joka oli jo hieman rikki. Tämä kokemus jäi mieleeni.

Kaipasin äitiäni ja ajattelin usein päivää, jolloin pääsisimme hänen luokseen. Kun näin muita lapsia äitiensä kanssa, kuvittelin joskus, että siinä olisimme minä ja äitini.

Minä ja sisarukseni kannustimme toisiamme ajatuksella siitä, että vielä jonain päivänä pääsisimme äitimme luokse. Kun äiti soitti meille, hän kertoi tulevasta elämästämme Suomessa. Kerran hän kertoi ostaneensa meille neljä tuolia ja kuvaili, missä kukin meistä voisi istua. Sellaiset hetket antoivat meille toivoa tulevasta ja siitä, että vielä jonain päivänä olisimme yhdessä.

Taulun vihreä alue kuvaa paikkaa, jossa asuimme. Maalasin mukaan myös oman lippuni ja auringon. Halusin, että taulua katsova huomaa erityisesti kahden kukan välisen eron: toinen on värikäs ja elävä, toinen tummempi ja kuihtumassa.

Kirjoitin tauluuni isolla sanan FEEL – tunne. Valitsin juuri tämän aiheen, koska se on yksi niistä muistoista ja tunteista, jotka ovat jääneet mieleeni. Se on muisto, jota en ole unohtanut.

HOPE

14 VUOTTA · SOMALIA

Olen 14-vuotias tyttö Somaliasta. Tulin Suomeen 13-vuotiaana siskoni luokse. Siskoni haki minulle ja sisarilleni perheenyhdistämistä, ja prosessi kesti hieman yli kolme vuotta. Nyt perheemme on jälleen yhdessä.

Tauluni

Taulu kertoo neljästä siskostani. He säilyttivät toivonsa koko ajan, ja heidän toivonsa kannusti minua. Perheenyhdistämisprosessimme kesti pitkään. Sen aikana sanoin itselleni: *"Katso siskojasi. He pitävät edelleen toivosta kiinni."* Se kannusti minuakin. Siksi taulussa on sekä päivä että yö. Ajatuksena on: ***"Päivin ja öin he eivät lakanneet toivomasta."***

Kirjoitin sanan **HOPE** taulun molemmille puolille, koska muuten joku voisi ajatella, että toivo oli yön puolella synkkää ja päivän puolella valoisampaa – tai että toivoni oli ennen synkkää ja muuttui myöhemmin valoisammaksi. Sitä en tarkoittanut. Halusin kuvata sitä, että toivo jatkui päivin ja öin. Se ei loppunut.

Linnut kuvaavat vapautta. Keinu kuvaa heidän toivoaan. He leijuvat toivonsa mukana ja seuraavat unelmiaan, aivan kuten pilvet kulkevat kaikkialle. Taulun pienet valopilkut kuvaavat myös toivoa, ja kuu kuvaa yötä.

Ajattelin siskojani, ja siksi en maalannut itseäni mukaan. Kun piirrät tai maalaat, sinulla on mielessäsi oma näkymä siitä, mitä olet tekemässä. Se on vähän kuin ottaisit puhelimella kuvaa: et näe itseäsi siinä, vaan näet sen, mitä olet kuvaamassa ja minkä näet mielessäsi.

Meitä on viisi, mutta taulussa on neljä, joten joku saattaa ihmetellä, miksi en maalannut itseäni mukaan. En alun perin tarkoittanut jättää itseäni pois. Vasta kun taulu oli valmis, tajusin, että ihmiset saattavat miettiä: "Miksi et maalannut itseäsi mukaan?" Siinä vaiheessa koko kuva oli kuitenkin jo valmis. Jos olisin lisännyt siihen vielä jotain, se olisi voinut pilata kokonaisuuden. Minusta se näytti hyvältä juuri sellaisena kuin se oli.

Jos joku näkisi tauluni ensimmäistä kertaa, haluaisin hänen ymmärtävän siitä: ***"Älä koskaan lakkaa toivomasta."***

LEXI

10 VUOTTA · ETIOPIA

Olen 10-vuotias tyttö Etiopiasta. Tulin Suomeen 9-vuotiaana perheenyhdistämisen kautta biologisen äitini luokse. Perheenyhdistämisprosessini kesti kolme vuotta. Ennen Suomeen muuttoa olin kasvanut lähes koko elämäni Etiopiassa äitini siskon kanssa. Hän on kasvattanut minut, ja kutsun myös häntä äidiksi.

Tauluni

Maalasin tauluun siskoni, hänen lapsensa ja kaiken sen, minkä jätin Etiopiaan. Maalasin myös uudesta elämästäni Suomessa.

Etiopian lipun alle maalasin äitini ja siskoni. Siskollani on kolme lasta, ja kun maalasin siskoni, ajattelin samalla myös hänen lapsiaan. Maalasin heidän jokaisen alle sydämen. Sydämet kertovat siitä, että rakastan heitä ja että he ovat ystävällisiä ja ihania.

Taulun keskellä oleva puhelin kertoo äidistäni Etiopiassa. Soitan hänelle, lähetän hänelle viestejä ja juttelemme paljon. Puhelimessa hän kirjoittaa minulle: "*Rakastan sinua*", ja minä vastaan: "*Minäkin rakastan sinua*."

Taulun valot muistuttavat minua Etiopian illoista. Kun ulkona tuli pimeää, katuvaloja oli vähän, ja ilman valoa pimeys tuntui pelottavalta. Maalasin mukaan myös lentomatkamme Etiopiasta Suomeen ja valot, joiden yläpuolella lensimme äitini kanssa. Tätä taulun valot kuvaavat. Suomessa pidän siitä, että kadut ja ympäristö ovat valaistuja myös pimeällä. Se on yksi niistä asioista, joista pidän täällä.

Suomeen maalasin uuden elämäni ja perheeni täällä. Yritimme saada myös isäni Suomeen, mutta hänen passinsa kanssa tuli ongelma, eikä hän ole täällä. Minusta tuntuu pahalta hänen puolestaan, mutta pidämme yhteyttä ja soitamme toisillemme.

Halusin maalata perheeni Etiopiassa ja näyttää, kuinka paljon rakastan heitä. Taulu kertoo minun tarinani.

MARYAMA

15 VUOTTA · SOMALIA

Olen 15-vuotias tyttö Somaliasta. Tulin Suomeen 11-vuotiaana perheenyhdistämisen kautta äitini luokse. Äitini oli lähtenyt Somaliasta Suomeen pakolaisena vuonna 2015, ja perheenyhdistämisprosessimme alkoi vuonna 2021. Äitini odotti pikkusiskoani lähtiessään Somaliasta, ja siskoni syntyi Suomessa. Tapasin hänet ensimmäisen kerran vasta saavuttuani Suomeen. Nyt perheemme on jälleen yhdessä.

Tauluni

Tauluni kertoo elämästäni. Kun olin pieni, asuin Somaliassa. Elämä oli siellä rauhallista, ilmasto oli lämmin ja meillä oli kotieläimiä, kuten lampaita, kanoja ja lehmiä. Myöhemmin muutimme Etiopiaan. Äitini tuli sinne, ja sen jälkeen tulimme Suomeen. Suomessa pääsin tapaamaan pikkusiskoni ensimmäistä kertaa. Taulussa olemme minä ja pikkusiskoni, ja siinä on myös Somalian lippu.

Maalasin tauluun puun, joka muistuttaa minua ajasta, jolloin asuin tätini luona. Puu oli kotimme pihapiirissä, ja istuimme sen luona iltaisin yhdessä juttelemassa. Myös taulun kotieläimet olivat osa elämäämme silloin.

Jos joku näkisi tauluni ensimmäistä kertaa, haluaisin hänen ymmärtävän:

“Elimme ihan rauhallista ja hyvää elämää. Minulla oli kiva lapsuus.”

AURINGONKUKKA

17 VUOTTA · SOMALIA

Olen 17-vuotias tyttö Somaliasta. Tulin Suomeen 17-vuotiaana perheenyhdistämisen kautta siskoni luokse. Perheenyhdistämisprosessi kesti hieman yli kolme vuotta.

Tauluni

Tauluni kertoo asioista, joista pidän ja jotka tekevät minut onnelliseksi. Siinä on taidetta, hennaa, muotia, kukkia ja elokuvia. Maalasin mukaan myös itseni yhdessä siskojeni kanssa. Kaikki nämä minulle tärkeät asiat ovat samassa kuvassa.

Taulussa olen minä yhdessä siskojeni kanssa katsomassa televisiota. Veljiäni en maalannut mukaan. Katsoimme Somaliassa yhdessä sarjoja, ja se on minulle onnellinen muisto. Pidän muutenkin todella paljon elokuvista.

Maalasin tauluun Spider Manin, koska pidän siitä todella paljon ja olen katsonut elokuvan vaikka kuinka monta kertaa. En ole koskaan nähnyt sitä elokuvateatterissa, mutta toivon, että vielä jonain päivänä pääsen katsomaan sen siellä.

Henna on yksi lempiharrastuksistani. Tein hennataidetta jo Somaliassa ja teen sitä edelleen. Taulussa näkyy myös kiinnostukseni muotiin. Haaveilen siitä, että minusta tulee jonain päivänä muotisuunnittelija.

Pidän myös kukista. Lempikukkiani ovat auringonkukat, joten maalasin tauluuni auringonkukkia ja ruusuja.

Jos joku näkisi tauluni ensimmäistä kertaa, haluaisin hänen ymmärtävän, että pidän taiteesta, sillä monet tauluni asioista liittyvät taiteeseen. Haluaisin hänen ymmärtävän myös, että perheeni on minulle kaikkein tärkein asia elämässäni.

Tauluun maalasin minulle tärkeitä asioita, jotka tekevät minut onnelliseksi, sekä asioita, joista haaveilen ja joita toivon tulevaisuudelta.

UNITED

14 VUOTTA · SOMALIA

Olen 14-vuotias tyttö Somaliasta. Asuin Somaliassa äitini ja sisarukseni kanssa. Isäni asui Suomessa ja haki meille perheenyhdistämistä. Prosessi kesti kahdeksan vuotta. Tulin Suomeen 8-vuotiaana yhdessä äitini ja sisarukseni kanssa isäni luokse. Suomessa perheeseemme syntyi myöhemmin kaksi nuorempaa sisarusta. Nyt perheeseemme kuuluvat äiti, isä ja neljä lasta.

Tauluni

Tauluni kertoo perheestäni. Maalasin tauluun ensin kolme kukkaa, jotka kuvaavat minua, äitiäni ja sisarustani silloin, kun asuimme Somaliassa. Kun tulimme Suomeen, perheessämme oli myös isäni, ja myöhemmin perheeseemme syntyivät pikkuveljeni ja pikkusiskoni. **Nyt meitä on yhteensä kuusi.**

Maalasin tauluun myös kaksi kättä, joihin kirjoitin "**minä**" ja "**isä**". Ne kertovat siitä, kuinka pitkään minä ja isäni jouduimme elämään kaukana toisistamme.

Halusin maalata juuri tämän, koska taulu kuvaa meidän perhettämme.

Jos näet tauluni ensimmäistä kertaa, toivon, että siitä välittyy, kuinka surullista oli lähteä omasta maasta uuteen maahan, mutta myös se, kuinka iloinen olen nyt. Olen Suomessa, käyn koulua ja minulla menee siellä hyvin.

ZEN

13 VUOTTA · SYYRIA

Olen 13-vuotias poika Syyriasta. Perheenyhdistämisprosessin ajan asuin äitini ja sisarusteni kanssa Turkissa. Isäni oli Suomessa ja toimi perheenyhdistäjänä. Prosessi kesti kolme vuotta. Tulin Suomeen 12-vuotiaana yhdessä äitini ja sisarusteni kanssa. Nyt koko perheemme on jälleen yhdessä. Perheeseemme kuuluvat vanhempani ja viisi lasta – kaksi poikaa ja kolme tyttöä.

Tauluni

Tauluni kertoo erossaolosta ja siitä, kuinka kaukana olimme isästämme. Isä oli jatkuvasti mielessämme. Jopa ruokapöydässä muistimme hänet. Nyt olemme jälleen isämme sylissä.

Taulussa oleva lentokone muistuttaa minua matkasta Suomeen ja isästäni, joka odotti meitä täällä. Kun saavuimme Suomeen, näin lentokoneesta suomalaisia taloja, puita ja Suomen lipun. Maalasin myös Syyrian lipun, jotta muut tietäisivät, kuka olen.

Taulun lanka kuvaa erossaolon polkua. Toinen lanka kulkee meidät Suomeen tuoneen lentokoneen ja isäni välillä.

Bussi muistuttaa minua siitä, kun menimme Suomen suurlähetystöön hakemaan oleskelulupia. Istuimme siellä tuoleilla ja odotimme kärsivällisesti.

Maalasin tauluun myös korvan ja matkapuhelimen. Ne muistuttavat niistä hetkistä, jolloin pelkäsimme, ettemme kuulisi puhelimen soittoa, jossa meille kerrottaisiin päätöksestä. Tauluun kirjoitin myös kellonajan 5.15. Se on tarkka kellonaika, jolloin puhelin soi ja saimme tietää, että olimme saaneet oleskeluluvat.

Jalkapallo on mukana, koska pidän todella paljon jalkapallosta. Se on yksi harrastuksistani.

Jos joku näkisi tauluni ensimmäistä kertaa, haluaisin hänen ymmärtävän millaista erossaolo oli, kuinka kaukana isäni oli meistä ja millaisena näin Suomen, kun saavuimme tänne.

04

Meidän kokemuksiamme

Perheenyhdistäminen on enemmän kuin prosessi – se on odottamista, ikävää, toivoa ja ajatuksia siitä päivästä, jolloin perhe voi olla jälleen yhdessä.

Jokaisen kokemus on omanlaisensa. Voimaa voi löytyä perheestä, sisaruksista ja ystävistä tai pienistä hetkistä, jotka auttavat katsomaan eteenpäin.

Seuraavilla sivuilla perheenyhdistämisen kokeneet lapset ja nuoret jakavat sitaattien kautta palan omasta tarinastaan – siitä, mikä on ollut vaikeaa, millaisia tunteita matkaan on liittynyt ja mikä on auttanut jaksamaan. Ehkä löydät heidän sanoistaan myös jotain tuttua.

MILLAINEN KOKEMUS PERHEENYHDISTÄMINEN ON OLLUT SINULLE?

"Se oli vaikeaa, koska välillä oli toivoa ja välillä toivottomuutta. Mietin, milloin näkisimme toisemme. Kun menin nukkumaan, ajattelin, voisiko huomenna olla se päivä, jolloin pääsemme äidin luokse."

"Olin elänyt äitini kanssa Etiopiassa melkein yhdeksän vuotta. Hän tuntuu minusta omalta äidiltäni. Olin ollut Suomessa olevan äitini kanssa aiemmin vain vuoden, joten en halunnut lähteä Etiopiasta."

"Aluksi se oli pelottavaa ja vaikeaa, mutta myöhemmin kaikki muuttui helpommaksi."

"Kaikki oli hyvin. Vaikeinta oli se, että isä oli kaukana meistä. Hänen poissaolonsa tuntui erityisesti ruokahetkillä ja silloin, kun lähdimme ulos."

MIKÄ ON OLLUT KAIKKEIN VAIKEINTA?

”Kun näin muita lapsia yhdessä äitiensä kanssa, se tuntui minusta vähän pahalta. Joskus kuvittelin, että heidän tilallaan olisimme me – että tuo olisi minun äitini ja tuo olisin minä.”

”En halunnut jättää äitiäni ja siskoani Etiopiaan. Siskollani on kolme lasta, joista äitini huolehtii siskoni ollessa töissä. Autoin häntä lasten kanssa. Hänen kätensä oli kipeä, ja halusin olla hänen apunaan. Siksi minun oli vaikea lähteä.”

”Vaikeinta oli se, etten ollut päässyt näkemään isääni. Kun olimme Nairobissa, hän oli ollut jo pitkään poissa eikä ollut paikalla silloin, kun synnyin.”

”Koulunkäynti Turkissa oli vaikeaa. Minusta tuntui, etteivät he välittäneet meistä eivätkä läksyistämme.”

”Meillä oli isää ikävä koko ajan ja ajattelimme häntä jatkuvasti. Se oli vaikeinta perheenyhdistämisprosessissa. Myös retkillä ja viettäessämme aikaa isoisäni ja setäni kanssa ajattelimme isää.”

MILLAISIA TUNTEITA PERHEENYHDISTÄMINEN ON HERÄTTÄNYT SINUSSA?

"Kun olimme lähdössä lentokentälle, kaikki alkoivat itkeä. Minäkin itkin koko matkan lentokentälle. Itkin vielä lentokoneessakin enkä saanut nukuttua, koska ajattelin äitiäni ja siskoani."

"Äitini Etiopiassa alkoi itkeä. Menin makuuhuoneeseen ja aloin itsekin itkeä. Siskoni sanoi minulle: 'Olet poissa vain kuukauden. Kaikki järjestyy.' Nyt olen ollut Suomessa jo vuoden."

"Tuntui hyvältä ja kivalta, että vihdoin pääsee asumaan äidin luokse ja päästään isona perheenä yhteen taloon. Se tuntui samaan aikaan lyhyeltä ja pitkältä. Lyhyeltä se tuntui silloin, kun äiti soitti meille videopuheluita ja kertoi, että hän oli tehnyt Suomessa kaiken valmiiksi meidän tuloamme varten. Pitkältä se tuntui silloin, kun hän kertoi, etteivät asiat olleetkaan menneet niin kuin hän oli toivonut."

"Aluksi olin surullinen. Sitten olin vihainen, koska meidän piti jättää oma kotimme ja lähteä paikkaan, jota emme olleet koskaan nähneet. Lopulta olin iloinen, kun tulimme tänne ja olin päässyt sopeutumaan uuteen elämään."

"Olin iloinen, koska odotin pääseväni Suomeen. Odotin myös, että pääsisin kouluun, ja ajattelin uutta elämää Suomessa. Minulla oli ikävä isääni, mutta ajatus Suomesta teki minut iloiseksi."

"Kun näin isäni jälleen, olin todella iloinen. Siitä oli kulunut pitkä aika, kun olin viimeksi nähnyt hänet. En ollut unohtanut mitään. Olin todella onnellinen."

"Iloisia tunteita"

MIKÄ TAI KUKA ON AUTTANUT SINUA JAKSAMAAN?

"Me sisarukset kannustimme toisiamme ajatuksella siitä, että pääsemme vielä äidin luokse."

"Hakimi-niminen kissa auttoi minua. Se oli harmaa ja sillä oli vihreät silmät. Haluaisin tulevaisuudessa myös oman kissan."

"Siskoni."

"Iskä. Puhuimme paljon videopuheluita. Hän soitti meille ja sanoi: 'Odottakaa vielä vähän ja antakaa prosessille aikaa. Kun tulette Suomeen, olemme yhdessä, vietämme paljon aikaa yhdessä ja meillä on hauskaa.'"

"Sukulaiseni, serkkuni ja isoisäni olivat tukenani. He auttoivat minua jaksamaan odotuksen aikana. Kävimme yhdessä retkillä ja söimme yhdessä."

"Isosisko. Kun me juteltiin yhdessä siskon kanssa, puhuttiin siitä, miten meidän elämä menee, kun tullaan Suomeen. Hän sanoi: 'Kaikki menee hyvin. Pääsemme vihdoin kouluun, olemme äidin kanssa, näemme pikkusiskomme ja muutamme pieneen taloon asumaan.'"

"Kun äiti soitti, hän kertoi meille asioista, joita hän oli jo hankkinut meitä varten. Kerran hän sanoi ostaneensa neljä tuolia ja kertoi, missä kukin meistä istuisi. Silloin toivomme vahvistui. Ajattelimme, että kyllä me vielä pääsemme hänen luokseen."

05

Toiveita tulevaisuudelle

Oma kokemus voi opettaa paljon siitä, mikä auttaa, mikä antaa voimaa ja mitä voisi tulevaisuudessa tehdä toisin.

Tässä osiossa lapset ja nuoret jakavat ajatuksiaan siitä, mitä he toivovat tulevaisuudelta. Osa toiveista on tarkoitettu toisille lapsille ja nuorille. Osa taas aikuisille, ammattilaisille ja päättäjille, joiden teoilla ja päätöksillä voi olla merkitystä perheenyhdistämistä kokevan lapsen elämässä.

Näillä sivuilla yksi kokemus voi kohdata toisen. Samalla lasten ja nuorten omat sanat voivat auttaa aikuisia näkemään ja ymmärtämään asioita heidän näkökulmastaan.

Ja ennen kaikkea nämä sivut ovat sinulle. Sinulle, joka ehkä elät juuri nyt omaa perheenyhdistämisen tarinaasi tai katsot sitä jo taaksepäin. Nämä ovat toiveita tulevaisuudelle – lapsilta ja nuorilta toisille lapsille ja nuorille.

JOS SAISIT LÄHETTÄÄ YHDEN VIESTIN AMMATTILAISILLE, JOTKA KOHTAAVAT PERHEENYHDISTÄMISEN LÄPIKÄYNEITÄ LAPSIA JA NUORIA, MITÄ TOIVOISIT HEIDÄN YMMÄRTÄVÄN?

"Olin koulussa ujo ja sulkeutunut enkä ollut kovin sosiaalinen. Ennen kuin ihmiset oppivat tuntemaan minut, he saattoivat ajatella, että olin vihainen. Mutta kun minulle alettiin puhua, avauduin enemmän."

"Voit kertoa omasta kokemuksestasi myös taiteen avulla. Jos olet surullinen tai sinua itkettää, kerro siitä äidille tai jollekin toiselle. Älä jää asian kanssa yksin."

"Toivoisin, että lapsia ja nuoria autettaisiin erityisesti kielen kanssa. Jos sanoo jotain väärin, muut saattavat nauraa tai korjata. Silloin olisi tärkeää rohkaista jatkamaan. Kielen oppiminen auttaa myös pääsemään mukaan muiden joukkoon."

"Perheenyhdistämisen odottaminen on todella vaikeaa. Lapsi tarvitsee perheensä, ja myös tänne yksin tullut aikuinen, joka odottaa perhettään, tarvitsee oman perheensä. Odottaminen on todella vaikeaa."

"Toivoisin erityisesti opettajien ymmärtävän, etteivät uuteen maahan tulevat lapset osaa kieltä valmiiksi. Lasten kanssa pitäisi edetä rauhassa ja antaa heille aikaa. Kun tulin Suomeen, minut siirrettiin heti ensimmäiselle luokalle, mutta en vielä pärjännyt siellä. Jouduin käymään ensimmäisen luokan uudelleen. Silloin opin kieltä paremmin, ja sen jälkeen pääsin jatkamaan eteenpäin."

KETKÄ TOIVOISIT KAIKKEIN ENITEN KUULEVAN SINUN KOKEMUKSESI? MIKSI JUURI HE?

”Äitini. Kerron hänelle kaiken. Hän on minulle vanhempi aikuinen, äiti ja läheisin ystäväni. Nyt varsinkin loma-aikana vietämme aikaa yhdessä ja käymme juomassa teetä. Silloin kerron hänelle myös elämästäni ennen jälleennäkemistämme – mitä tein ja mitä minulle tapahtui silloin, kun emme vielä olleet yhdessä.”

”Mä oon kertonut pikkusiskolle monta kertaa. Se kuuntelee hyvin. Se on vaan shokissa siitä kaikesta, mitä me ollaan käyty läpi.”

”Toivoisin, että tarinani kuulisivat lapset, jotka ovat tulleet pakolaisina muista maista eivätkä ole vielä ehtineet sopeutua uuteen maahan. Toivon, että minun tarinani voisi auttaa heitä.”

”Kertoisin siskolleni. Hän on luotettava. Jos kerron hänelle salaisuuden, hän ei kerro sitä muille. Luotan siskooni.”

”Toivoisin, että isäni saisi tietää kokemuksestani ja kuulisi tarinamme siitä ajasta, jolloin hän oli erossa meistä. Toivoisin myös, että Suomeen vasta muuttaneet ihmiset kuulisivat kokemukseni, jotta he ymmärtäisivät, miltä tuntuu olla erossa kotimaastaan ja omista läheisistään.”

JOS SAISIT KERTOA PÄÄTTÄJILLE YHDEN ASIAN, JOKA AUTTAISI TULEVIA PERHEENYHDISTÄMISEN LÄPIKÄYVIÄ LAPSIA JA NUORIA, MIKÄ SE OLISI?

"Toivoisin, ettei vastauksen saamista tehtäisi niin vaikeaksi. Jos päätöstä on odottanut pitkään, sitä pitäisi nopeuttaa. Kun on odottanut tosi pitkään ja yhtäkkiä saa kielteisen vastauksen, se on musertavaa. Se tuntuu pahalta. Ei pitäisi joutua odottamaan niin pitkään ja saada sitten kielteistä vastausta."

"Toivon, että perheenyhdistämistä koskevat päätökset tehtäisiin nopeasti."

"Haluaisin sanoa päättäjille, ettei perheenyhdistämistä pitäisi joutua odottamaan niin pitkään. Lapsi voi joutua olemaan pitkään erossa perheenjäsenestään – veljestä, siskosta, äidistä, isoäidistä tai jostakin muusta läheisestä. Odotus ei saisi kestää niin kauan, että lapsi alkaa unohtaa läheisensä. Olisi helpompaa, jos odotus kestäisi esimerkiksi kaksi tai kolme vuotta ja lapsi pääsisi nopeammin perheensä luokse."

JOS VOISIT MUUTTAA YHDEN ASIAN NIIN, ETTÄ SEURAAVIEN PERHEENYHDISTÄMISEN LÄPIKÄYVIEN LASTEN OLISI HELPOMPI, MIKÄ SE OLISI?

"Toivoisin, että lasten olisi helpompi ja nopeampi päästä perheensä luokse. On lapsia, jotka ovat niin kuin minä olin – he kaipaavat äitiään, ajattelevat häntä päivästä toiseen ja toivovat pääsevänsä hänen luokseen. Minusta tuntuu, että jäin itse paitsi paljosta ajasta äitini kanssa. Iltaisin auringon laskiessa makasin pihallamme olevalla sängyllä, katselin tähtiä ja pyysin Jumalalta: 'Voi Jumala, vie minut äitini luokse.' On todella vaikeaa olla erossa omasta äidistä."

"Haluan sanoa niille, jotka ovat uusia Suomessa ja opettelevat suomea, että jotkut suomalaiset voivat olla rasistisia. Kaikista suomalaisista ei kuitenkaan pitäisi ajatella pahaa joidenkin kokemusten perusteella. Panosta kouluun ja anna itsellesi aikaa. Kieltä ei tarvitse oppia nopeasti."

06 Kirjeet

Joskus omasta kokemuksesta oppii jotain, jonka haluaa jakaa eteenpäin.

Tätä varten syntyivät myös nämä kirjeet. Niihin lapset ja nuoret kirjoittivat omin sanoin asioita, joita he halusivat kertoa sinulle, joka olet omassa vaiheessasi perheen-yhdistämistä ja sen jälkeistä uutta arkea.

Kirjeissä on omia kokemuksia, rohkaisua, neuvoja ja toiveita tulevaan.

Jokainen kirjoitti kirjeensä itse valitsemallaan kielellä. Tärkeintä ei ollut se, millä kielellä sanat kirjoitettiin, vaan se, mitä niillä haluttiin sanoa. Siksi saat nähdä kirjeet alkuperäisinä, juuri sellaisina kuin ne kirjoitettiin, ja lukea niiden rinnalla myös käännökset.

Tutustu alkuperäisiin kirjeisiin

RAKAS TULEVA YSTÄVÄ,

Haluan kertoa sinulle. Minä opin suomen kieltä hyvin ja että koulu on tullut paljon helpompi kuin luulin. Toivon sinulle, että suomen kieli ei ole sinulle vaikeaa ja että sinun elämä on paljon helpompi.

Muista aina, että prosessi on paljon ja että sinulla on perhe, joka rakastaa sinua. Muista aina, että ei tarvi olla huolissaan uudesta maasta tai elämästä. Se voi olla pelottava tai vaikea, mutta älä huoli.

Muista aina luottaa itseesi.

Terveisin, United

RAKAS YSTÄVÄ,

Haluan sanoa sinulle, että vaikka elämä olisi vaikeaa, älä menetä toivoasi. Asiat voivat muuttua paremmiksi, vaikka se veisi aikaa.

Olen oppinut, ettei aina ole helppoa jaksaa odottaa, mutta toivo ja perhe voivat antaa voimaa.

Toivon sinulle onnellista elämää, paljon naurua ja ympärillesi ihmisiä, jotka välittävät sinusta.

Muista aina, että olet vahvempi kuin uskotkaan.

Rakkaudella,♥

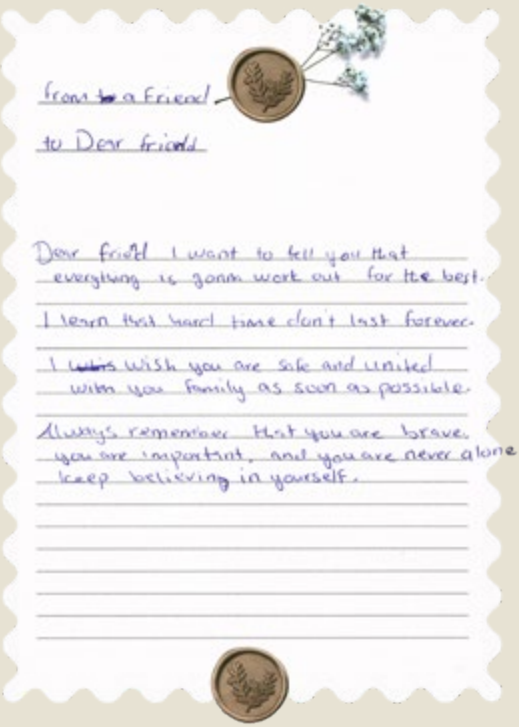
RAKAS YSTÄVÄ,

Haluan kertoa sinulle, että kaikki tulee järjestymään parhain päin.

Olen oppinut, etteivät vaikeat ajat kestä ikuisesti.

Toivon, että olet turvassa ja saat pian olla yhdessä perheesi kanssa.

Muista aina, että olet rohkea, olet tärkeä etkä ole koskaan yksin. Jatka uskomista itseesi.

Rakas ystävä,

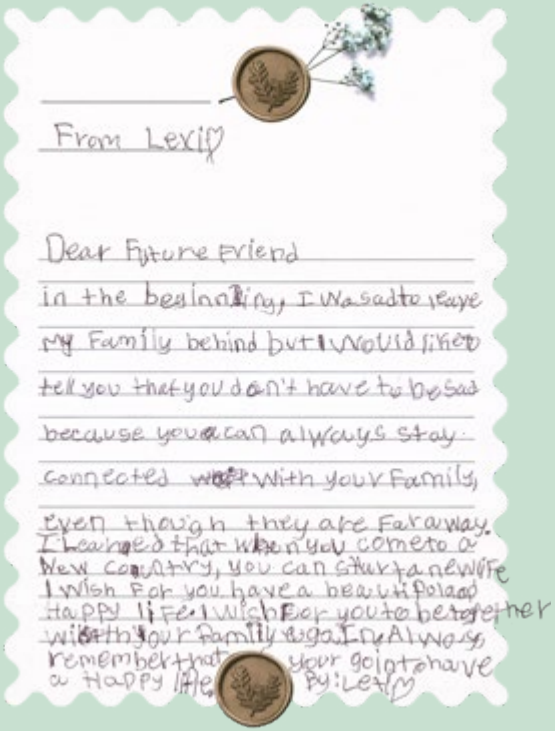
Aluksi olin surullinen, kun jouduin lähtemään ja jättämään perheeni. Haluan kuitenkin sanoa sinulle, ettei sinun tarvitse olla surullinen, sillä voit aina pitää yhteyttä perheeseesi, vaikka he olisivat kaukana.

Olen oppinut, että uuteen maahan tullessa voi aloittaa uuden elämän.

Toivon sinulle kaunista ja onnellista elämää. Toivon, että saat olla jälleen yhdessä perheesi kanssa.

Muista aina, että sinulla tulee olemaan onnellinen elämä.

Kirjoittanut: Lexi

Maryama

Rakas ystävä,

Haluan kertoa sinulle, että elämä on vaikeaa, koska perhe on tosi kaukana. Sun pitää mennä vaan suoraan, älä katso taakse.

Minä opin tottumaan uusiin ihmisiin ja ilmastoon ja olemaan yksin.

Toivon sinulle, että elät kivaa elämää ja että sinulla on iloisia päiviä ja voittoja.

Muista aina ne kivat päivät.

ZEN

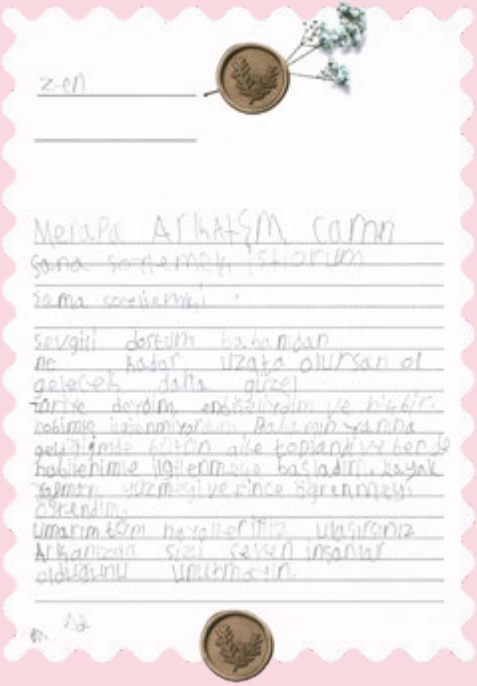
Hei rakas ystäväni,

haluan sanoa sinulle jotain.

Rakas ystäväni, olitpa miten kaukana tahansa isästäsi, tulevaisuus tuo mukanaan parempia aikoja.

Kun olin Turkissa, olin huolissani enkä jaksanut innostua harrastuksistani. Mutta kun pääsin isäni luo, koko perhe oli taas koossa, ja minäkin löysin taas ilon harrastuksista. Opin hiihtämään, uimaan ja puhumaan suomea.

Toivon koko sydämestäni, että saavutatte kaikki unelmanne. Muistakaa aina, että teillä on tukenanne ihmisiä, jotka rakastavat teitä.

UBAX

Rakas ystävä,

Haluan sanoa sinulle, että panosta opiskeluun, jotta voit viedä omaa elämääsi ja ympärilläsi olevien ihmisten elämää eteenpäin.

Olen oppinut, että kieltä oppii toistamalla. Tarkoitan sillä sitä, ettei muiden ihmisten puheista pidä välittää.

Toivon sinulle hyvää elämää.

Muista aina yrittää ja panostaa erityisesti opiskeluun.

Tulet kohtaamaan esteitä, mutta älä koskaan luovuta, ystäväni.

Surun jälkeen tulee ilo.

07

Projektin päätös ja loppujuhla

Yhteiset toimintakerrat päättyivät loppujuhlaan 9. elokuuta. Taulut olivat vielä kerran yhdessä esillä.

Juhlassa palasimme yhteisiin hetkiin. Lapset ja nuoret saivat kertoa, mitä he olivat toiminnasta ajatelleet, ja myös vanhemmat jakoivat ajatuksiaan. Oli mukava kuulla, että yhteisestä tekemisestä oli jäänyt paljon hyviä kokemuksia. Juhlaan kuului myös yhteinen tarjoilu.

Lopuksi osallistujat saivat mukaansa Pelastakaa Lasten lahjakassin, johon oli koottu pieniä lahjoja ja uuden kouluvuoden alkuun sopivia tarvikkeita.

Meidän yhteiset tapaamisemme päättyivät tähän. Sinulle haluamme kuitenkin jättää kaiken sen, minkä lapset ja nuoret halusivat tässä kirjassa jakaa.

08

Loppusanat ja kiitokset

Kiitos kaikille perheille, jotka osallistuivat Lapsilta lapsille -toimintaan. Kiitos luottamuksesta, yhteisistä hetkistä ja siitä, että mahdollistitte lasten ja nuorten osallistumisen.

Lämmin kiitos toimintaan osallistuneille kollegoille Lamyaalle ja Israalle. Kiitos myös Pelastakaa Lasten suunnittelija Atte Nykäselle, jonka ottamien valokuvien ansiosta alkuperäiset taulut pääsevät tässä kirjassa esille juuri sellaisina kuin lapset ja nuoret ne tekivät.

Ja ennen kaikkea kiitos teille:

Auringonkukka, Hope, Lexi, Maryama, Ubax, United ja Zen.

Te jaoitte ajatuksianne, kokemuksianne ja luovuuttanne. Jokainen taulu, kirje ja kerrottu tarina on tärkeä osa tätä kirjaa.

Ilman teitä ei olisi Lapsilta lapsille -kirjaa.

Toivon, että minun tarinani voisi auttaa heitä.

Toivon, että perheenyhdistämistä koskevat päätökset tehtäisiin nopeasti.

LAPSEN OIKEUDET

17 ARTIKLA

Lapsella on oikeus saada tietoa, joka tukee hänen hyvinvointiaan ja kehitystään. Lapsen oikeuksien sopimus kannustaa myös lastenkirjojen tuottamiseen ja levittämiseen.

Perheenyhdistäminen on paljon enemmän kuin hakemuksia, päätöksiä ja odottamista. Lapselle ja nuorelle se voi merkitä ikävää, epävarmuutta, jälleennäkemisen iloa ja uuden yhteisen arjen rakentumista.

Lapsilta lapsille tuo esiin perheenyhdistämisen kokeneiden lasten ja nuorten omia kokemuksia ja ajatuksia. Niissä näkyvät perheen merkitys, erossaolon vaikutukset sekä toiveet tulevaisuudesta.

Kirja kutsuu pysähtymään lasten ja nuorten kokemusten äärelle ja katsomaan perheenyhdistämistä heidän näkökulmastaan.

Kirja on toteutettu osana Pelastakaa Lapset ry Kanava-hanketta.

Pelastakaa Lapset

Pelastakaa Lapset on maailman johtava sitoutumaton lapsijärjestö, joka saa aikaan välittömiä ja pysyviä muutoksia lasten elämässä. Yhdessä turvaamme jokaisen lapsen oikeuden elämään, suojeluun, oppimiseen ja osallisuuteen Suomessa ja maailmalla.

Koska lasten tulevaisuus alkaa nyt.

pelastakaalapset.fi